

Posudek oponenta diplomové práce

A. VAŠKOVÁ, *Křesťanské motivy v básních Jana Zahradníčka*, Katolická teologická fakulta (vedoucí práce: prof. Ctirad Václav Pospíšil, Th.D.), Praha 2019.

Diplomová práce Anny Vaškové si klade zajímavé cíle: jednak ukázat vývoj a proměnu náboženských motivů v díle Jana Zahradníčka a jednak „podrobit“ jeho poezii christologické a soteriologické analýze, a tak ukázat na vztah mezi literaturou a teologií.

Co do rozsahu a formálních náležitostí práce splňuje podmínky požadované pro diplomovou práci. Z formálních náležitostí je možné autorce vytknout určité drobnosti: například ne úplně jasný způsob citování (ve smyslu, že u zdrojů, na které se jen odkazuje a necituje je přesně, je třeba v poznámkovém aparátu uvést „srov.“), anebo grafickou úpravu čísel jednotlivých odkazů (některé jsou kurzivou, jiné nikoliv). Závažnější výtkou je to, že odkazy na vlastní Zahradníčkovu poezii by bylo lepší citovat i s uvedením názvu jednotlivé básně a nikoliv pouze sbírky a strany.

Po jazykové stránce je práce psána dobrým a srozumitelným jazykem. Nicméně v textu se nacházejí některé drobné chyby: ať už ve formě drobných překlepů či přehlédnutí (například chybějící písmena, chybějící ukončení závorčky, chybějící tečka za větou apod.), drobných chyb stylistických (například použití chybného pádu či užití jen těžko srozumitelné formulace), anebo drobných chyb gramatických (jako například neshoda podmětu s přísudkem).

Co do struktury je práce systematicky členěna a vytčená struktura je dodržována.

Co do hodnocení práce, je třeba autorku pochválit za skutečně poctivou a pečlivou snahu dostat vytčeným cílům, ač se pak ve výsledku soustředí víceméně jen na určitou část křesťanských motivů, totiž na motivy vysloveně biblické a pak především na motivy úzce spojené s Kristem, jeho křížem a jeho spásným dílem. Zvláště je třeba autorku pochválit za snahu vystopovat odraz různých etap pohnutého básníkovy života a s nimi spojených akcentů jeho osobní zbožnosti v jeho poezii, tedy v akcentování toho či onoho (biblického, zejména pak christologického či soteriologického) motivu, i třeba jen leckdy na základě jeho prostého výskytu. To je určitě dobrým a ocenění hodným přínosem celé práce.

Nicméně zůstává velkou otázkou, zda – zejména v hlavní části práce (tedy v analýze christologických a soteriologických motivů) – lze metodologicky přistupovat k poezii způsobem, který autorka uplatnila, a tímto způsobem ji analyzovat, totiž způsobem, kdy východiskem se zjevně nestává poezie sama, ale předem definované teologické koncepty. V předložené práci, především v kýžené analýze teologických motivů, totiž nejde jen o hledání těchto motivů a o s tím spojený pokus detekovat (teologické) zdroje Zahradníčkovy poezie, ani jen o určité porovnání básnického sdělení a obsahů křesťanské víry, což je určitě legitimní, ale právě především o snahu v Zahradníčkově poezii přímo najít ten či onen (navíc často dnešní teologickou optikou) předem definovaný teologický (zejména christologický) titul, model či koncept, což autorka

navíc činí leckdy velmi formálním způsobem, a z toho například vyvozovat, že Zahradníček byl stoupencem toho či onoho teologického směru či důrazu. Autorka se sice na řadě míst poctivě snaží nějak vysvětlit teologické motivy v Zahradníčkově poezii poukazem na dobové teologické akcenty či na lidovou zbožnost, nicméně i tyto momenty působí stejným dojmem: že východiskem její analýzy je teologický motiv, nikoliv poezie sama. To se zdá být skutečnou slabinou práce. Autorka sice na více místech své práce zdůrazňuje, že Zahradníček není žádný teolog a že básnické vyjádření je prostě jiné než teologické, nicméně pak s touto zásadní rozdílností ve svém zpracování jeho poezie, zdá se, už příliš nepracuje.

Celkově se však jedná o práci velmi poctivou, zajímavou, psanou se skutečným zájmem a o práci nekompilační, a proto ji – i navzdory výše zmíněné metodologické výhradě – **doporučuji k obhajobě.**

ThLic. Jan Houkal, Th.D.
Praha, 08. 01. 2020